

CONCEPT Verslag vergadering COVM Gilze en Rijen 29 maart 2023

Woensdag 29 maart

Aanvang 19.30 uur

Locatie: raadszaal gemeente Gilze en Rijen

Aanwezig

Derk Alsema – gemeente Gilze en Rijen

Walter de Vet – omwonendenvertegenwoordiger Gilze en Rijen

Peter Bakker – Gemeente Breda

Erik Wilmsen – Gemeente Alphen-Chaam

Fons Peeters – Gemeente Tilburg

Clemens Piena – gemeente Oosterhout

Roelof K. Janssen – gemeente Oosterhout

Henk Jan van Vulpen – Defensie Helikopter Commando

Pier Schipmolder – Defensie Helikopter commando

Serge le Clerq - Defensie Helikopter commando

Remy Helmhout – Commando Luchtstrijdkrachten

Irene Cortenbach – voorzitter – provincie Noord-Brabant

Michiel Huijbregts – Secretaris

Richard Dreijer – inspreker

Afwezig

Jolanda van den Boogaard – omwonendenvertegenwoordiger Tilburg

Mevrouw Langens – wethouder gemeente Hilvarenbeek

Rene Peerenboom – procesbegeleider luchthavenbesluit

Wim Blankers – omwonendenvertegenwoordiger Hilvarenbeek

René Jansen – gemeente Dongen

Frans Saeijs – omwonendenvertegenwoordiger Breda

Notulen

Frans van Vlodrop (Notuleerservice Nederland)

1. Opening en mededelingen

De voorzitter heet om 19.30 uur alle aanwezigen van harte welkom.

2. Mogelijkheid tot inspreken

De heer Dreijer woont aan de Rijksweg en is dus de naaste buur van de vliegbasis. In 2008 is beloofd dat de huizen zouden worden geïsoleerd, maar dat is tot op heden niet gebeurd. Andere bewoners hebben hetzelfde probleem. Hij heeft in een mail alle ontwikkelingen met data opgesomd.

Burgemeester Alsema beaamt dat er klachten binnenkomen over het gebrek aan communicatie over eerdere beloften. Hij steunt dus de oproep voor een betere communicatie. Die boodschap heeft hij afgelopen week overgebracht aan defensie en gevraagd om de communicatie structureel weer op te starten. Defensie heeft geantwoord dat zij deze week een brief verzendt met duidelijkheid en uitleg.

De heer De Vet heeft een vraag over de notulen van de vorige vergadering. Wat is de stand van zaken van Rattle Noise? De huizen die oorspronkelijk waren aangewezen voor sanering op basis van Rattle Noise, zijn buiten schot gebleven. Dat is vreemd. Sommige bewoners zijn daarover geïnformeerd, anderen niet. Zij maken zich zeer ongerust. Spreker heeft overigens de genoemde e-mail niet ontvangen. Hij wil die graag alsnog ontvangen.

De secretaris stuurt de e-mail met instemming van de heer Dreijer door aan de leden van het COVM.

De heer Dreijer vraagt naar de stand van zaken en wat hij nog kan verwachten.

De voorzitter zegt toe dat te agenderen voor de vergadering in september 2023 en ervoor te zorgen dat de brief met uitleg over de stand van zaken deze of volgende week wordt verspreid.

3. Vaststelling agenda en verslag vorige vergadering; actiepuntenlijst.

De heer De Vet mist een actielijst bij het verslag. Hij stelt voor om de actielijst weer in ere te herstellen.

In de vorige vergadering is vanuit de auditcommissie gevraagd om te kijken naar een promotieonderzoek naar de verschillen tussen het meetnet en de daadwerkelijke geluidsberekeningen. Er is door defensie aangegeven dat er naar de financiën zou worden gekeken. Wat is de stand van zaken? Hij stelt voor om dergelijke zaken op te nemen in de actielijst.

Hij merkt verder op dat hij in het verslag geciteerd is, maar die woorden heeft hij geconcludeerd n.a.v. de woorden van de heer Kwast. Het was een toezegging van defensie. Mocht het saneren van Rattle Noise veel meer geld kosten, dan zou het budget worden opgehoogd.

De voorzitter zegt toe dit aan te passen in het verslag. Zij zegt ook toe een actielijst toe te voegen aan het verslag en merkt daarbij op dat eerdere acties zijn afgerond en daarom niet zijn opgenomen in een actielijst.

De heer Peeters merkt op dat in het verslag een toezegging van de heer Kwast is opgenomen dat de radarbeelden zouden worden bekeken na klachten dat er over de wijken gevlogen zou worden. Wat is de stand van zaken?

De voorzitter zegt toe dit op te nemen in de actielijst. De heer Kwast is met pensioen en er is nog geen opvolger. Zij zegt toe dit te melden aan defensie.

De heer Peeters heeft een opmerking over pagina 4 over het gebruik van de slopes. De noordelijke slope zou slechts sporadisch worden gebruikt. Dat is niet juist. Die slope wordt in het geheel niet gebruikt door de Chinook helikopters. De andere helikopters gebruiken zoals gebruikelijk om de slope om zo het geluid zo goed mogelijk over de vliegbasis te verspreiden. Hij vraagt om dit op deze manier aan te passen in het verslag.

De voorzitter zegt toe dit aan te passen. Zij stelt vast dat een verslag met deze opmerkingen wordt vastgesteld.

4. Ingekomen/ uitgaande stukken

Het gaat om de rapportages geluidshinderklachten in Q3 en Q4 en het RIVM-rapport over de relatie 'vliegtuiggeluidhinder en slaapverstoring'.

5. Mededelingen Commandant vliegbasis Gilze en Rijen

Commandant Schipmölder begrijpt de ergernissen over de Rattle Noise. De directie zal hierover een inhoudelijke mededeling doen over de stand van zaken. Hij heeft ook de staatssecretaris nadrukkelijk gevraagd om aandacht voor dit dossier. De staatssecretaris beschikt over een politiek vermogen om deze belangrijke zaak goed onder de aandacht houden en door te zetten.

Op de vliegbasis Leeuwarden wordt een baan gerenoveerd. De werkzaamheden duren tot medio 2023. Dat houdt in dat andere vliegbases in Nederland meer gastgebruik krijgen.

De Hawker Hunter, een historisch vliegtuig (staat normaal in Leeuwarden) komt voor een korte periode naar Gilze en Rijen. Het vliegtuig doet een keer per week lokale vlieg oefeningen. De geluidsbelasting wordt zoveel mogelijk verspreid. Vliegtuigen van de vliegbasis Leeuwarden bevinden zich op dit moment in Polen en vliegen dus niet meer in Nederland. Dat zorgt voor een afname van de belasting.

De heer Peeters wil weten of door de renovatie van de baan in Leeuwarden nu ook F35's in Gilze en Rijen zullen opstijgen en landen.

Commandant Schipmölder legt uit dat er ook op Gilze-Rijen soms F16's en F35's langs komen. De vliegbasis is soms ook uitwijkhaven. Hij herhaalt dat het overgrote deel van de vliegbewegingen van deze vliegtuigen in Polen plaatsvindt, maar incidenteel zal er inderdaad meer op Gilze en Rijen gevlogen worden, onder andere met een touch-and-go. Dat zullen geen grote volumes zijn.

De heer Peeters wil weten of dat actief wordt gecommuniceerd met de omwonenden. Commandant Schipmölder zegt toe dat mee te nemen in de actieve communicatie.

Er vindt nu een omruiling plaats van de gevechtshelikopters Delta naar het Echo-model. Daardoor zijn er veel minder vliegbewegingen. De modernisering en het inwisselingsprogramma van de Chinook helikopters nadert zijn einde. Het aantal toestellen is weer redelijk op sterkte. De transporthelikopter de Cougar is beperkt inzetbaar vanwege achterstallig onderhoud door aanhoudende bezuinigingen. De bezetting van de bemanning is ongeveer 75%. Dat zorgt ook voor minder vliegbewegingen.

Veel vliegbewegingen worden naar de vliegbasis Deelen geëxporteerd. Daar vindt nu echter een intensief programma plaats voor het ruimen van bommen. In die tijd kan de vliegbasis niet gebruikt worden. Dat betekent meer vliegbewegingen op Gilze en Rijen voor de rest van het jaar.

Op 14 april 2023 draagt de commandant luchtmachtzwaartepen zijn commando over aan zijn opvolger. Dat gebeurt met een Fly-pass op hoogte. Dat zal goed zichtbaar en hoorbaar zijn.

6. Geluidhinderrapportages/ kwartaalrapportages

<https://www.defensie.nl/onderwerpen/vliegbewegingen/rapportages-geluidhinder-en-geluidbelasting>

- COVM-GZR-23-03 Rapportage geluidhinder klachten Q3 2022
- COVM-GZR-23-04 Rapportage geluidhinderklachten Q4 2022

De heer De Vet constateert een afwijkend beeld ten opzichte van andere jaren. Er zijn minder klachten dan voorgaande jaren. De correlatie tussen het aantal vluchten en het aantal klachten wijkt af. Het aantal klachten uit de gemeente Gilze en Rijen is sterk afgenomen. De klachtenrapportage is vanaf 2019 aanmerkelijk verbeterd met betere analyses en mooie graphics. Het is echter niet meer mogelijk dat klagers hun klachten kunnen terugvinden. De heer De Vet vraagt dan ook om die excel-lijsten weer op te nemen in de rapportage.

Verder valt het op dat er in het laatste kwartaal een groot aantal meldingen uit Riel komt. Ook uit andere kleinere kernen komen meer klachten. Is dat te verklaren door het aantal vliegbewegingen?

Hebben genomen maatregelen geleid tot een afname van het aantal klachten? Of hebben mensen door de oorlog in Oekraïne meer begrip voor defensie?

De heer Helmhout deelt mee dat de excel-lijsten veel te gedetailleerd waren. Daarom worden ze niet meer gebruikt in de rapportages.

Het bureau van de heer Helmhout werkt samen met een extern bedrijf aan een ander meldingssysteem. Daardoor wordt de manier van melden eenvoudiger en voor heel Nederland gelijk. Ook zijn betere en meer analyses mogelijk. De heer Helmhout hoopt het systeem dit jaar nog te kunnen implementeren. Dan wordt alle informatie veel inzichtelijker en toegankelijker.

De heer De Vet beaamt dat met het huidige systeem betere analyses kunnen worden gemaakt, maar herhaalt dat mensen nu hun klachten niet kunnen terugzien. Hij roept nogmaals op om die informatie openbaar te maken. Hij roept ook op om het nieuwe systeem van klachtenafhandeling goed te communiceren.

De heer Helmhout zegt toe het systeem te presenteren in het COVM met bijvoorbeeld een korte demo van mogelijke analyses. Hij zegt ook toe met andere COVM's te overleggen over het gebruik van de excel-lijsten en deze commissie daarover te informeren. Vanwege de AVG zullen de lijsten niet meer alle informatie bevatten. Die lijsten gaan overigens met de implementatie van het nieuwe systeem verdwijnen.

De heer De Vet gaat in op de jaarrapportage geluidsbelasting. Het is het belangrijkste rapport van het jaar met informatie over defensie. Uit de rapportage blijkt dat defensie binnen de contouren blijft.

De heer De Vet heeft verzocht om het RIVM-rapport over de relatie tussen vliegtuiggeluid en slaapverstoring te agenderen. De conclusie is dat Gilze en Rijen afwijkt van Schiphol. Is dat niet simpel te verklaren dat het geluid van helikopters anders wordt ervaren?

Commandant Schipmolder vindt de vraag begrijpelijk, maar kan hem niet beantwoorden.

De voorzitter stelt vast dat de vraag nu niet wordt beantwoord en stelt voor om de vraag voor te leggen aan de onderzoekers van het RIVM. De heer De Vet zegt toe de vraag schriftelijk te formuleren.

7. Voortgang Luchthavenbesluit

- Stand van zaken

De heer Peereboom is verhinderd. Hij heeft aangegeven dat de bespreking tussen de omwonenden, de gemeente Gilze en Rijen en defensie over een convenant, als voorloper op het Luchthavenbesluit zich in de eindfase bevindt. Als het proces is afgerond wordt het COVM daarover in september 2023 geïnformeerd.

Commandant Schipmölder merkt op dat de eindfase van het convenant niet betekent dat er dan op korte termijn al een Luchthavenbesluit komt.

8. Rondvraag

Er zijn geen vragen.

9. Sluiting

De voorzitter bedankt iedereen voor zijn bijdrage en sluit het overleg om 20.13 uur.

Volgend overleg:

- Woensdag 27 september 2023 om 19.30 uur in het gemeentehuis te Rijen.

Actielijst

Actie punt	Actie	Actienemer	Afgedaan
1	De secretaris zegt toe de e-mail van de heer Dreijer te delen.	Secretaris	29-03-2023
2	In de vorige vergadering is gevraagd om te kijken naar een promotie onderzoek naar de verschillen tussen het meetnet en de daadwerkelijke geluidsberekeningen. Defensie zal nog naar de financiën kijken.	Defensie	-
3	De voorzitter agendeert de stand van zaken van Rattle Noise in de volgende vergadering in september 2023.	Secretaris	Staat op agenda
4	De voorzitter verspreidt de brief met uitleg over de stand van zaken.	Defensie	30-03-2023
5	Het verslag wordt op verzoek van de heer De Vet aangepast; hij was niet juist geciteerd.	Secretaris	29-03-2023
6	Toezegging van de heer Kwast over het bekijken van radarbeelden opnemen in de actielijst.	Defensie	-
7	Defensie vragen naar opvolger van de heer Kwast.	Defensie	-
8	Het daadwerkelijk gebruik van de slopes aanpassen in het verslag van 7 november 2022	secretaris	29-03-2023
9	De vraag over het RIVM-rapport van de heer De Vet over de relatie van vliegtuiggeluid en slaapverstoring wordt voorgelegd aan het RIVM. De heer De Vet zal de vragen formuleren die de secretaris dan kan doorsturen.	De heer De Vet en Secretaris	-
10	De directie geeft informatie over de stand van zaken van Rattle Noise.	Defensie	-
11	Commandant Schipmölder communiceert actief over de vliegbewegingen van F16's en F35's op Gilze en Rijen.	Defensie	continu

12	De heer Helmhout zegt toe het nieuwe systeem voor klachtafhandeling te presenteren in de COVM.	R.Helmhout	-
13	De heer Helmhout zegt toe met andere COVM's te overleggen over het gebruik van excel-lijsten voor klachtafhandeling.	R.Helmhout	-